II

(Актове, приети по силата на Договорите за ЕО/Евратом, чието публикуване не е задължително)

РЕШЕНИЯ

КОМИСИЯ

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 13 ноември 2007 година

Държавна помощ C 39/06 (ex NN 94/05) — Схема за помощ за нови акционери, прилагана от Обединеното кралство

(нотифицирано под номер C(2007) 5398)

(Само текстът на английски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

(2008/166/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО [1] и по-специално член 6, параграф 1 и член 14 от него,

след като прикани заинтересованите трети страни да представят коментара си съгласно гореспоменатите разпоредби [2],

като има предвид, че:

I. ПРОЦЕДУРА

(1) С писмо от 15 юни 2004 г. Комисията бе информирана от гражданин на Обединеното кралство за неправомерна помощ, отпусната от Съвета на Шетландските острови, който е държавният компетентен орган в Шетландските острови на Обединеното кралство. С писма от 24 август 2004 г., 4 февруари 2005 г., 11 май 2005 г. и 16 декември 2005 г. Комисията отправи искане пред Обединеното кралство да предостави информация за тази помощ. Обединеното кралство изпрати на Комисията последваща информация с писма от 10 декември 2004 г., 6 април 2005 г., 8 септември 2005 г. и 31 януари 2006 г.

(2) С писмо от 13 септември 2006 г. Комисията информира Обединеното кралство за решението си да започне процедурата по член 88, параграф 2 от Договора за ЕО във връзка с помощта. Обединеното кралство изпрати коментара си по случая с писмо от 16 октомври 2006 г.

(3) Решението на Комисията да започне процедурата бе публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* на 30 ноември 2006 г. [3] Комисията прикани заинтересованите страни да представят коментара си по отношение на помощта, но такъв не бе получен.

II. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ

(4) Съветът на Шетландските острови е извършил плащания на сектор рибарство в рамките на две общи мерки за помощ — „Помощ за риболовната и преработващата промишленост“ (*Aid to the Fish Catching and Processing Industry*) и „Помощ за рибовъдството“ (*Aid to the Fish Farming Industry*) — които в действителност са се състояли от няколко различни вида схеми за помощ в сила от 70-те години на XX в. Една от тези схеми е т. нар. „Схема за помощ за нови акционери“ (*First time shareholders scheme*) („схемата“). По тази схема, която е била

[1] ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1791/2006 (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 1).
[2] ОВ C 291, 30.11.2006 г., стр. 5.
[3] ОВ C 291, 30.11.2006 г., стр. 5.

прилагана от 1982 г. до 14 януари 2005 г., е било възможно да се отпускат помощи за подпомагане на финансовата вноска за закупуване на дял от съществуващ или нов риболовен кораб. Помощ е била отпускана само на лица над 18-годишна възраст, които все още не са притежавали дял в риболовен кораб.

(5) Помощта е била предоставяна за 50 % от разходите по придобиването на дела, като максимумът е бил 7 500 GBP в случай на съществуващ кораб и 15 000 GBP — по отношение на нов плавателен съд. Другите 50 % са могли да бъдат финансирани само от собствените вноски на бенефициерите, от техни спестени средства или чрез семеен заем. Размерът на помощта не е могъл да надвишава в никакъв случай 25 % от стойността на кораба.

(6) Отпусканата помощ е подлежала на условието корабът да бъде използван през цялото време за риболов за следващите пет години и бенефициерът да запази дела си в кораба за период от пет години от получаването на помощта.

Основания за започване на процедурата

(7) Комисията имаше сериозни съмнения дали отпуснатата помощ по схемата за лица, които са придобили за пръв път дял в използван кораб, може да е съвместима с изискванията по точка 2.2.3.3 от Насоките за оценка на държавна помощ в сектор рибарство и аквакултури от 1994 г., 1997 г. и 2001 г. съответно [1]. По-специално тя имаше съмнения относно това дали схемата удовлетворява условието за отпускане на помощ само за кораби на възраст не повече от 10 [2] или съответно 20 [3] години, които могат да бъдат използвани най-малко още 10 години. Освен това Комисията се съмняваше относно съвместимостта на процента на подпомагане по схемата от 25 % от действителните разходи по придобиване на кораба, който изглеждаше, че не съответства на Насоките от 2001 г., приложими към съществуващите схеми за помощ от 1 юли 2001 г. и разрешаващи подпомагане в размер само до 20 % [4].

По отношение на помощта, отпусната за придобиване на дял в нови кораби, Комисията счита, че схемата изглежда не се позовава на референтното равнище за размера на риболовния флот, нито на хигиенните изисквания или изискванията във връзка с безопасността и задължението за регистриране на кораба в регистъра на флота в съответствие с условията по членове 6, 7, 9 и 10 и приложение III към Регламент (ЕО) № 2792/1999 на Съвета от 17 декември 1999 г. за установяване на подробни правила и условия относно структурната помощ на Общността за сектор рибарство [5], изменен с Регламент (ЕО) № 2369/2002 [6] от 20 декември 2002 г. Освен това схемата изглеждаше, че не съдържа никакви разпоредби по отношение на допълнителните изисквания, предвидени в Регламент (ЕО) № 2792/1999, изменен с Регламент (ЕО) № 2369/2002.

III. **КОМЕНТАР НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО**

(8) В отговора си от 16 октомври 2006 г. Обединеното кралство представи още данни за помощта, отпусната по схемата. То подчерта, че общият размер на предоставената по схемата помощ е 581 750 GBP, а не 8 000 000 GBP, както е посочено от Комисията в решението ѝ да започне процедурата по член 88, параграф 2 от Договора за ЕО. Обединеното кралство изтъкна също така, че след 1 юли 2001 г. не е отпускана помощ за нови кораби и поради тази причина въпросът за несъвместимостта на схемата след тази дата не е релевантен в случая.

(9) По отношение на помощите за придобиване на дял в използван кораб Обединеното кралство потвърди, че схемата не съдържа никакво условие във връзка с възрастта на кораба, нито разпоредби за това корабът да може да бъде използван най-малко още 10 години. Въпреки това Обединеното кралство изтъкна, че схемата е съдържала условие за петгодишен период на отпускане на помощта и че тази разпоредба е представлявала имплицитно задължение корабът да продължи да се използва за риболов за този срок.

(10) Обединеното кралство представи списък на всички 78 индивидуални помощи, всяка от които възлизаща на 7 500 GBP, отпуснати между 25 април 1996 г. и 15 юли 2003 г. за придобиване на дял от използван кораб, посочвайки името на бенефициера и името и възрастта на кораба. Процентът на подпомагане е варирал между 0,12 % и 25 %. След 1 януари 2001 г. той не е бил над 3,75 % в нито един случай.

(11) Обединеното кралство подчерта, че 36 от тези 78 помощи изглежда, че не съответстват, но 28 от тях са били или са в процес на възстановяване след загуба, конфискация, продажба или извеждане от експлоатация на съответния кораб. За два от оставащите осем кораба възстановяването на помощта не е било поискано поради това, че загубата е настъпила след изтичане на петгодишния период на отпускане на помощта. Обединеното кралство следователно заключи, че само шест евентуално несъвместими помощи остават относно кораби, които все още осъществяват дейност, или кораби, на които е било прехвърлено усвояването на помощта.

(1) ОВ C 260, 17.9.1994 г., стр. 3; ОВ C 100, 27.3.1997 г., стр. 12; и ОВ C 19, 20.1.2001 г., стр. 7.
(2) Насоки от 1994 г. и 1997 г.
(3) Насоки от 2001 г.
(4) Точка 2.2.3.3, буква в) от Насоките за оценка на държавна помощ в сектор рибарство и аквакултури от 2001 г.
(5) ОВ L 337, 30.12.1999 г., стр. 10. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1421/2004 (ОВ L 260, 6.8.2004 г., стр. 1).
(6) ОВ L 358, 31.12.2002 г., стр 49.

(12) На последно място Обединеното кралство поддържаше тезата, че ако Комисията приеме отрицателно решение, възстановяването на отпуснатата преди 3 юни 2003 г. помощ не следва да бъде изисквано, тъй като това би било в противоречие с принципа за защита на оправданите правни очаквания. В тази връзка Обединеното кралство се позова на Решение 2003/612/ЕО на Комисията от 3 юни 2003 г. относно заемите за закупуване на риболовни квоти в Шетландските острови (Обединеното кралство) ([1]) и на Решение 2006/226/ЕО на Комисията от 7 декември 2005 г. относно инвестициите на Shetland Leasing и Property Developments в Шетландските острови (Обединеното кралство) ([2]), като заявява, че до 3 юни 2003 г. Съветът на Шетландските острови е считал законосъобразно, че използваните за тези помощи средства са били частни, а не публични.

IV. **ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА**

(13) Трябва да се определи най-напред дали мярката може да бъде считана за държавна помощ и ако тази предпоставка е изпълнена — дали е съвместима с общия пазар.

(14) Помощта е била отпусната на ограничен брой дружества в сектор рибарство и следователно е със селективен характер. Тя е била предоставена от Съвета на Шетландските острови от държавните ресурси и нейни бенефициери са били дружества в пряка конкуренция с други фирми в сектор рибарство както в рамките на Обединеното кралство, така и в другите държави-членки. Поради тази причина помощта нарушава или поставя под заплаха конкуренцията и изглежда да е държавна помощ по смисъла на член 87 от Договора за ЕО.

Законосъобразност

(15) Според Обединеното кралство двете общи схеми, посочени в съображение 4, са били прилагани преди присъединяването му към Европейската икономическа общност. Въпреки това Комисията отбелязва, че според представената информация схемата за помощ за нови акционери е била само създадена през 1982 г. При всяко положение поради липсата на минали данни Обединеното кралство не бе в състояние да представи доказателства дали мерките за помощ са съществували преди Обединеното кралство да се присъедини към Общността. Освен това Обединеното кралство потвърди, че схемите за помощ са се променяли през годините и че тези изменения никога не са били свеждани до знанието на Комисията в съответствие с член 88, параграф 3 от Договора за ЕО (предишен член 93, параграф 3). Следователно помощта трябва да бъде считана за нова.

Основание за оценката

(16) Регламент (ЕО) № 659/1999 не установява какъвто и да е давностен срок за разглеждане на неправомерна помощ, определена в член 1, буква е) от него, по-специално помощ, въведена в изпълнение преди Комисията да е в състояние да стигне до заключение за съвместимостта ѝ с общия пазар. Въпреки това член 15 от същия регламент определя правомощията на Комисията да изиска възстановяване на помощ в рамките на давностен срок от десет години, който започва да тече от деня на отпускане на бенефициера на неправомерната помощ и не е прекъсван от каквото и да е предприето от Комисията действие по отношение на тази помощ. Следователно Комисията счита, че не е необходимо в такъв случай да разглежда помощта, обхванатата от давностния срок, по-специално помощта, отпусната преди повече от десет години от което и да е действие, предприето от Комисията във връзка с нея.

(17) Комисията смята, че в такъв случай давностният срок е бил прекъснат от искането ѝ за информация, изпратено до Обединеното кралство на 24 август 2004 г. Следователно давностният срок се прилага за помощта, отпусната на бенефициери преди 24 август 1994 г. Поради това Комисията ограничи оценката си до помощта, отпусната между 24 август 1994 г. и януари 2005 г.

(18) Държавна помощ може да бъде обявена за съвместима с общия пазар, ако удовлетворява едно от изключенията, които са предвидени в Договора за ЕО. По отношение на сектор рибарство мерките за държавна помощ се считат за съвместими с общия пазар, ако удовлетворяват условията на Насоките за оценка на държавна помощ в сектор рибарство и аквакултури. В съответствие с точка 5.3, втори параграф от Насоките от 2004 г.: „Неправомерна помощ по смисъла на член 1, буква е) от Регламент (ЕО) № 659/1999 ще бъде оценявана в съответствие с Насоките, приложими към момента, в който административният акт за отпускане на помощта е влязъл в сила“. Това е също така в съответствие с общите правила, формулирани в Известие на Комисията относно определяне на приложимите правила за оценка на неправомерна държавна помощ ([3]). Поради тази причина помощта трябва да бъде оценявана въз основа на съвместимостта ѝ с Насоките от 1994 г., 1997 г. и 2001 г.

Нови кораби

(19) По отношение на помощта, отпусната за придобиване на дял в нов кораб, в решението си да започне процедурата по член 88, параграф 2 от Договора за ЕО, Комисията подчерта, че предоставената преди 1 юли 2001 г. помощ може да бъде считана за съвместима с общия пазар. След тази дата обаче условията по схемата изглеждат, че не са повече съвместими с приложимите условия и поради тази причина Комисията имаше сериозни съмнения относно съвместимостта на тази помощ, отпусната след посочената дата.

(20) От предоставената от Обединеното кралство информация може да бъде установено, че помощ след 1 юли 2001 г. не е била отпускана за придобиване на дял в нов кораб и че от 14 януари 2005 г. схемата не е повече в сила.

([1]) ОВ L 211, 21.8.2003 г., стр. 63.
([2]) ОВ L 81, 18.3.2006 г., стр. 36.
([3]) ОВ C 119, 22.5.2002 г., стр. 22.

Използвани кораби

(21) В съответствие с точка 2.2.3.3 от Насоките от 1994 г., 1997 г. и 2001 г. помощ може да бъде считана за съвместима с общия пазар единствено ако корабът може да бъде използван най-малко още 10 години. Освен това по Насоките от 1994 г. и 1997 г. възрастта на кораба трябва да бъде най-малко 10 години, а по Насоките от 2001 г. — 20 години.

(22) Схемата не съдържа каквито и да е условия по отношение на възрастта на корабите и Обединеното кралство потвърди, че други условия или действия не са могли да осигурят съвместимостта с това условие. Освен това схемата не изисква корабите да бъдат използвани най-малко още 10 години. Поради това схемата е очевидно несъвместима с Насоките от 1994 г., 1997 г. и 2001 г.

(23) Тази несъвместимост не може да бъде компенсирана от изискването по схемата за запазване на дела в кораба за най-малко още пет години и използване на плавателния съд за риболов през тези години. Тази разпоредба е осигурявала единствено корабите да функционират за първите пет години, тоест само половината от времето, което се изисква от Насоките.

(24) Поради тази причина се счита, че отпуснатата по схемата помощ за придобиване на дял в използвани кораби е несъвместима с общия пазар.

Възстановяване на помощта

(25) Член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 установява, че когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава-членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера.

(26) Обединеното кралство изтъкна, че Комисията не трябва да изисква възстановяване на помощта, ако това противоречи на принципа за защита на оправданите правни очаквания и иска този принцип да бъде приложен в случая.

(27) Използваните за финансиране на схемата средства са същите като тези, които са използвани за помощи, подлежащи на отрицателни решения, приети от Комисията с Решения 2003/612/ЕО и 2006/226/ЕО, посочени в съображение 12 от настоящото решение. В тези случаи Комисията считаше, че средствата трябва да бъдат разглеждани като държавни ресурси за целите на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО. В същото време Комисията подчерта, че при конкретните обстоятелства във въпросните случаи оправданите правни очаквания относно частния характер на средствата са били породени от страна на шетландските власти и компетентни органи чрез комбиниране на известен брой елементи, които взети заедно изключват възстановяването на несъвместима държавна помощ.

(28) Комисията счита обаче, че в този случай елементите, взети предвид в Решения 2006/612/ЕО и 2006/226/ЕО, не могат да бъдат приложени по същия начин и не са породени оправдани правни очаквания. Комисията отбелязва по-специално, че действията и твърденията на Обединеното кралство недвусмислено показват, че в съответните моменти на отпускане на помощта отговорните органи са били убедени, че схемата е била в действителност схема за държавна помощ и че правилата за държавните помощи са били приложими.

(29) За да достигне до това заключение, Комисията забелязва, че в противовес на помощите по Решения 2006/612/ЕО и 2006/226/ЕО въпросната схема е била създадена като обикновена схема за помощ и се отнася до преки субсидии за субекти в сектор рибарство, отпускани директно от Съвета на Шетландските острови. Освен това конкретните обстоятелства в този случай недвусмислено показват, че компетентните органи на Обединеното кралство са считали, че правилата за държавните помощи е трябвало да бъдат прилагани, тъй като те многократно са включвали разходите по схемата в годишните доклади за държавните помощи на Обединеното кралство, които са представяли на Комисията в съответствие с общностните задължения. В действителност, в отговор на зададените от Комисията въпроси Обединеното кралство е заявило в писмо от 10 декември 2004 г., че: „плащанията по схемата са били включвани в годишния списък на държавната помощ, изпращан на Комисията всяка година, както се изисква, като това е било практика от доста години“ и в писмото си от 6 април 2005 г., че: „Властите ми от много години са действали добросъвестно и са считали, че схемите удовлетворяват Насоките за държавна помощ“.

(30) По отношение на тези твърдения и обстоятелства в случая Комисията счита следователно, че искането за възстановяване на помощта не може да бъде възприемано като противоречащо на общия принцип на правото на Общността. Поради това и в съответствие с член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 Комисията смята, че Обединеното кралство трябва да предприеме всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициерите по схемата (независимо от действията, които вече са предприети), без да се засягат случаите, които попадат в обхвата на Регламент (ЕО) № 875/2007 на Комисията от 24 юли 2007 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за ЕО спрямо помощта *de minimis* в сектора на рибарството и за изменение на Регламент (ЕО) № 1860/2004 ([1]).

([1]) ОВ L 193, 25.7.2007 г., стр. 6.

(31) В това отношение трябва да се подчертае, че в съответствие с член 14, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 659/1999 и с оглед осигуряване наличието на ефективна конкуренция възстановяването следва да включва изплащане на лихви, начислени с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([1]). Поради тази причина Обединеното кралство следва да осигури възстановяването на средствата, което вече е предприето или е в ход, да съответства на това условие, и ако такива лихви не са включени при възстановяването — да предприеме необходимите мерки за възстановяване също така и на лихвите от тези бенефициери.

(32) Комисията отправя искане пред Обединеното кралство да ѝ върне попълнен приложения въпросник относно хода на процедурата по възстановяване и да изготви списък на бенефициерите във връзка с възстановяването на средствата.

V. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(33) От гледна точка на направената в раздел IV оценка Комисията счита, че Обединеното кралство в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО неправомерно е отпуснало помощ по тази схема.

(34) Комисията счита, че отпуснатата по схемата помощ не е съвместима с общия пазар по отношение на помощта за първо придобиване на дял в използван риболовен кораб.

(35) Тъй като след 1 юли 2001 г. не е била отпускана помощ за първо придобиване на дял в нов риболовен кораб, всички такива предоставени по схемата помощи се считат за съвместими с общия пазар.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Държавната помощ, която Обединеното кралство е отпуснало въз основа на схемата за помощ за нови акционери („схемата“), е съвместима с общия пазар в случаите, в които се отнася за помощ, предоставена за първо придобиване на дял в нов риболовен кораб.

2. Държавната помощ, която Обединеното кралство е отпуснало въз основа на схемата, е несъвместима с общия пазар в случаите, в които се отнася за помощ, предоставена за първо придобиване на дял в използван риболовен кораб.

Член 2

Индивидуалната помощ, посочена в член 1, параграф 2 от настоящото решение, не съставлява помощ, ако изпълнява условията от Регламент (ЕО) № 875/2007.

Член 3

1. Обединеното кралство предприема необходимите мерки за възстановяване от страна на бенефициерите на помощта, отпусната по посочената в член 1, параграф 2 схема, с изключение на тази по член 2.

2. Сумите за възстановяване се облагат с лихва от датата, на която съответната помощ е била предоставена на разположение на бенефициерите, до тяхното реално възстановяване.

3. Лихвата се начислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията.

4. Обединеното кралство прекратява всички останали плащания от помощта по схемата, посочена в член 1, параграф 2, считано от датата на приемане на настоящото решение.

Член 4

1. Възстановяването на помощта, която е предоставена по схемата, посочена в член 1, параграф 2, е незабавно и ефективно.

2. Обединеното кралство осигурява изпълнението на настоящото решение в рамките на четири месеца след датата, на която е уведомено за него.

Член 5

1. До два месеца след уведомяването за това решение Обединеното кралство изпраща следната информация на Комисията:

а) списък на бенефициерите, които са получили помощта, посочена в член 1 от настоящото решение и която не удовлетворява условията от Регламент (ЕО) № 875/2007, и общия размер на помощта, получена от всеки един от тях;

б) общ размер (главница и лихви), който следва да бъде възстановен от всеки бенефициер;

в) подробно описание на вече взетите и планираните мерки, имащи за цел осигуряване спазването на настоящото решение; и

г) документи, доказващи, че е било разпоредено на бенефициерите да върнат помощта.

([1]) ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1935/2006 (ОВ L 407, 30.12.2006 г.).

2. Обединеното кралство информира своевременно Комисията за хода на предприетите национални мерки за изпълнение на настоящото решение до завършване на възстановяването на помощта, която е отпусната по схемата, посочена в член 1, параграф 2.

Обединеното кралство изпраща незабавно всяка искана от Комисията информация за вече взетите и планираните мерки с цел осигуряване на спазването на настоящото решение.

То предоставя също така подробна информация за размера на помощта и лихвата, които вече са възстановени от бенефициерите.

Член 6

Адресат на настоящото решение е Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия.

Съставено в Брюксел на 13 ноември 2007 година.

За Комисията:

Joe BORG

Член на Комисията